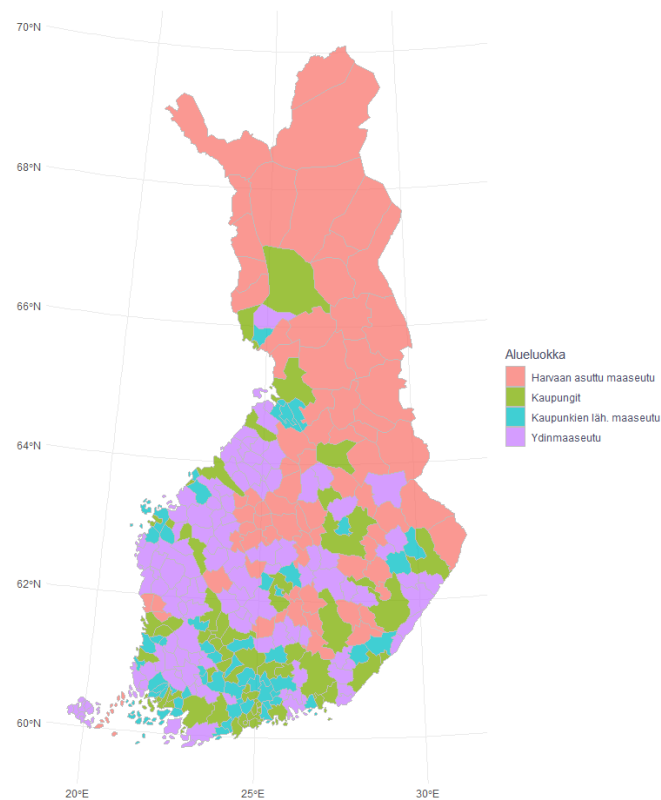

Infograafi 9.10.2023

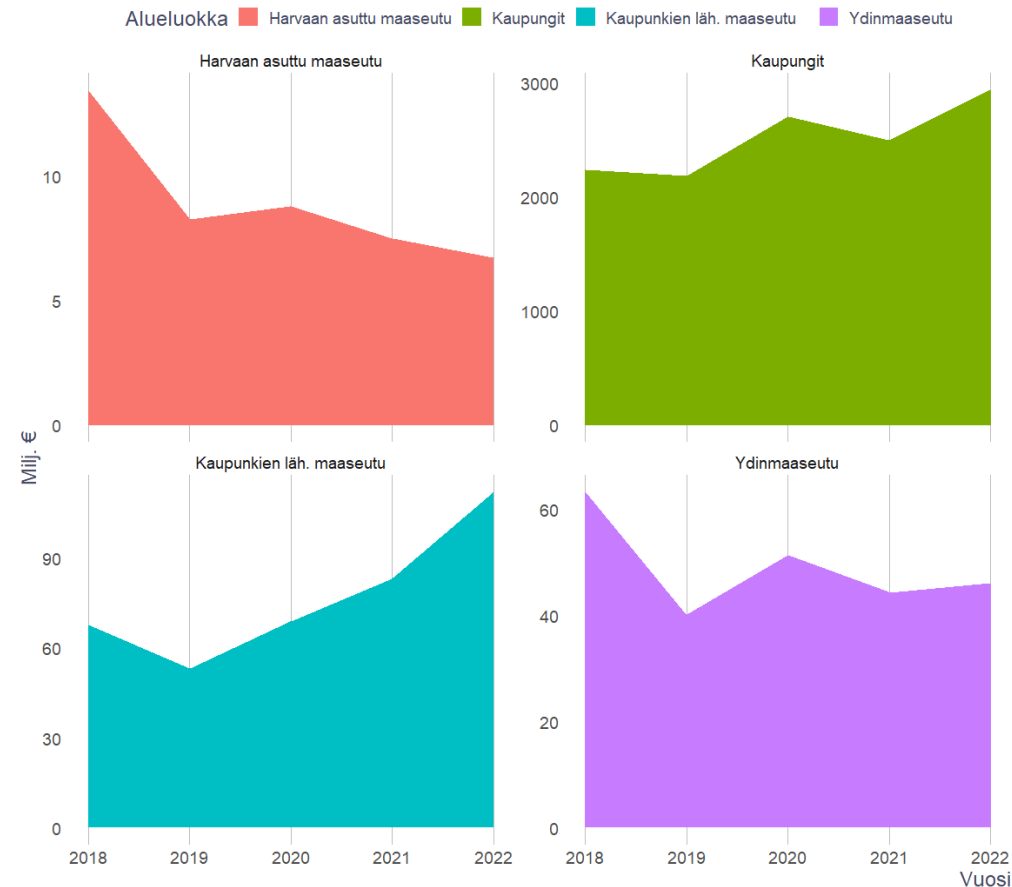
Valtion virastojen julkiset hankinnat

- Tutkimuksen aineistona käytettiin valtion budjettitalouden 58 viraston 3,5 miljoonaa julkista hankintaa, jotka ajoittuivat vuosille 2018–2022.
- Aineistosta käsiteltiin vain yksityisiltä yrityksiltä tehtyjä hankintoja.
- Handata Oy toimitti raaka-aineiston, jota muokattiin Itä-Suomen yliopiston Digital Geosciences -tutkimusryhmässä.
- Vuosina 2018–2022 hankintoja tehtiin joka vuosi keskimäärin yhteensä 2 902,7 milj. €.
- Hankintojen kokonaismäärä on ollut hienoisessa kasvussa, sillä vuonna 2022 hankintojen kokonaissumma oli 586 milj. € enemmän kuin vuonna 2018.

Valtion organisaatioiden julkiset hankinnat ovat tavara-, palvelu- ja rakennusurakkahankintoja, joita ne tekevät oman organisaationsa ulkopuolelta. Julkisten hankintojen tehtävänä on tehostaa julkisten varojen käyttöä sekä parantaa yritysten kilpailukykyä ja edistää innovaatioita.

Valtion virastojen julkiset hankinnat alueluokittain vuosina 2018-2022

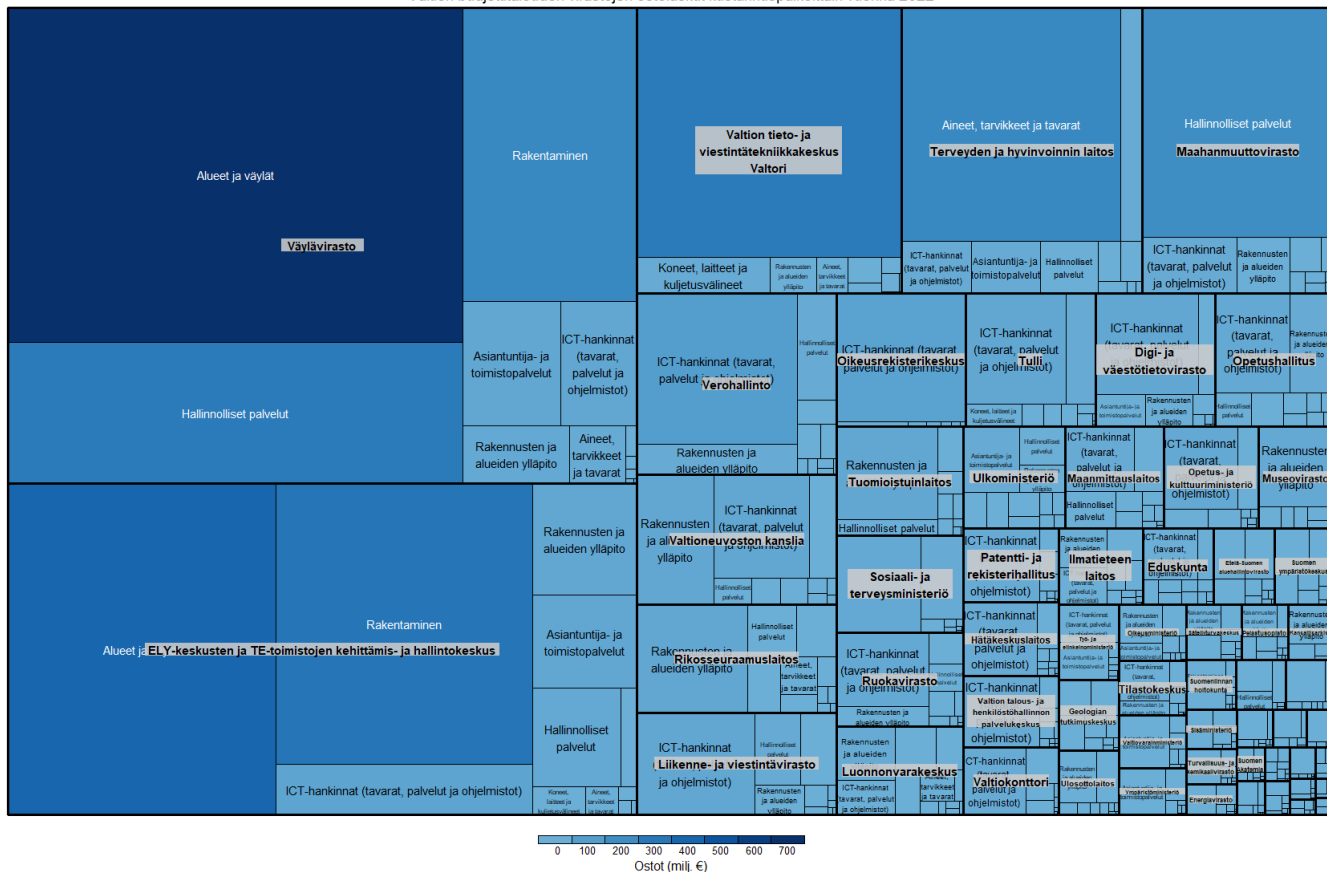

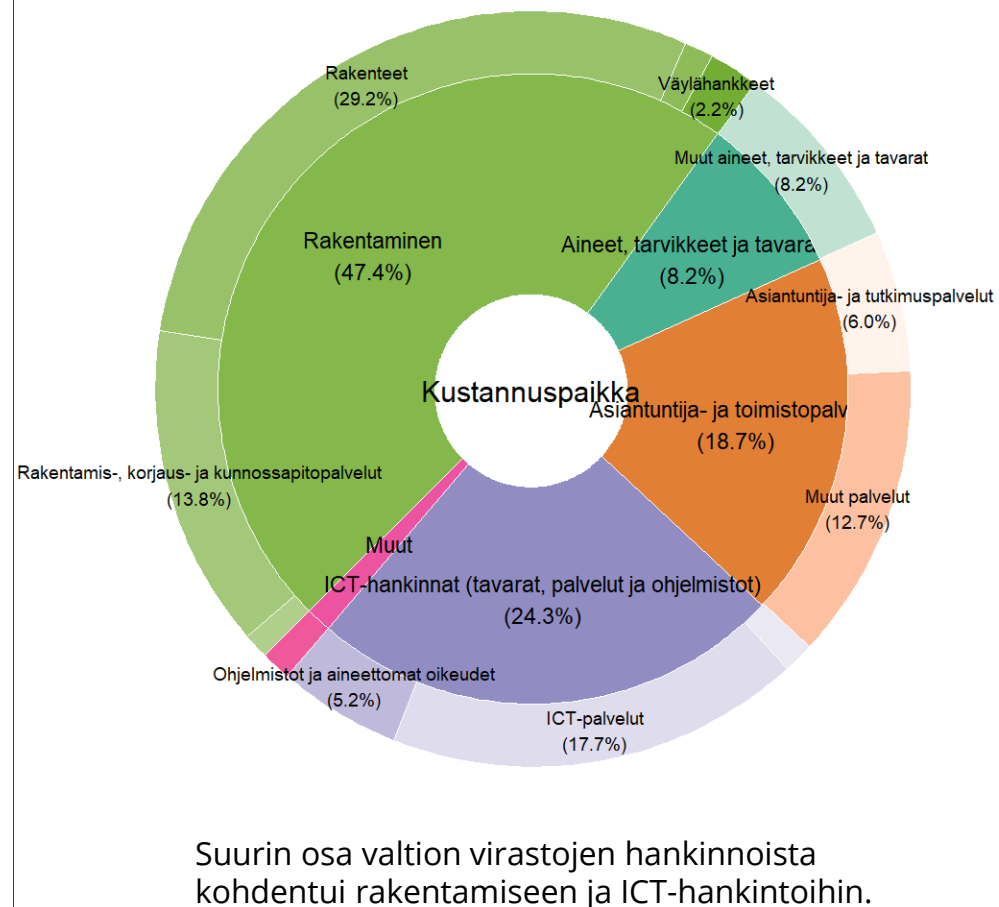
Valtion virastojen julkiset hankinnat vuonna 2022

Vuonna 2022 Väylävirasto oli merkittävin yksittäinen virasto, joka teki hankintoja yhteensä 977,6 miljoonalla eurolla. Se oli 29 prosenttia valtion virastojen julkisista hankinnoista.

Valtion budjettitalouden virastojen ostolaskut kustannuspaikoittain vuonna 2022

Julkisten hankintojen suuruus oli 3 337,8 milj. euroa vuonna 2022

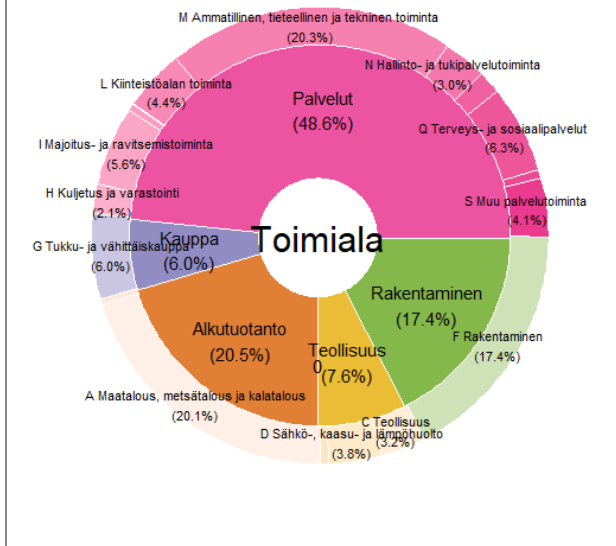

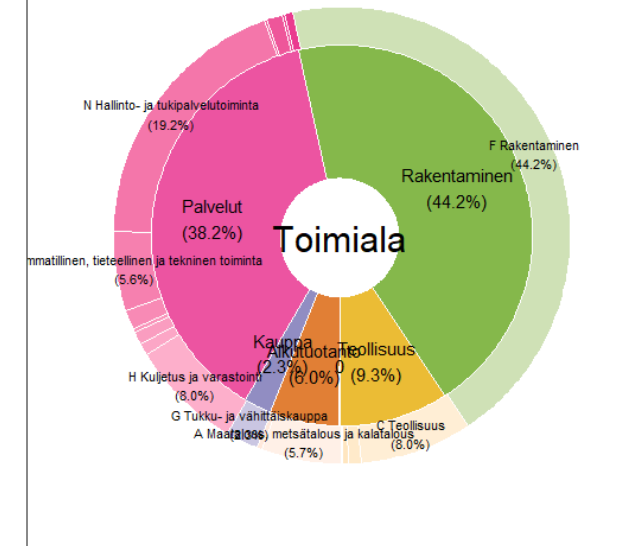
Julkiset hankinnat alueluokittain vuonna 2022

- Julkiset hankinnat kohdentuivat alueluokittain epätasaisesti
 - kaupunkiin 94,7 %
 - kaupunkien läheiselle maaseudulle 3,6 %
 - ydinmaaseudulle 1,5 %
 - harvaan asutulle maaseudulle 0,2 %.
- Yritystoimipaikkaa kohden laskettuna erot alueluokkien välillä olivat suuret
 - kaupungit 8 136 €/toimipaikka
 - kaupunkien läheinen maaseutu 1 922 €/toimipaikka
 - ydinmaaseutu 442 €/toimipaikka
 - harvaan asututtu maaseutu 168 €/toimipaikka.
- Hankintojen kohdentumisen volyymien lisäksi alueluokkien välillä oli eroja siinä, mille toimialoille hankinnat kohdentuivat. Palveluja koskevat julkiset hankinnat kohdentuivat erityisesti kaupunkiin.

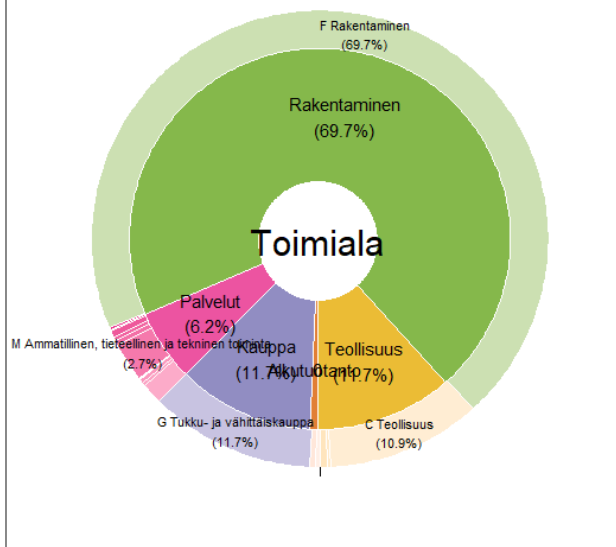
Harvaan asuttu maaseutu: 6,7 milj. €

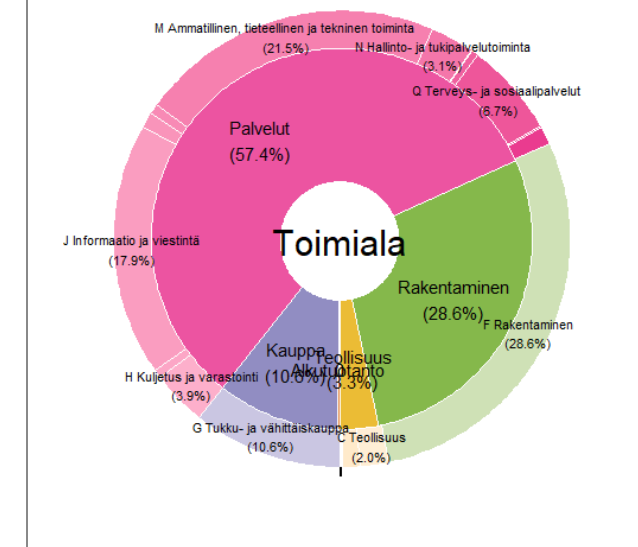
Ydinmaaseutu: 46,1 milj. €

Kaupunkien läh. maaseutu: 112,1 milj. €

Kaupungit: 2940,1 milj. €

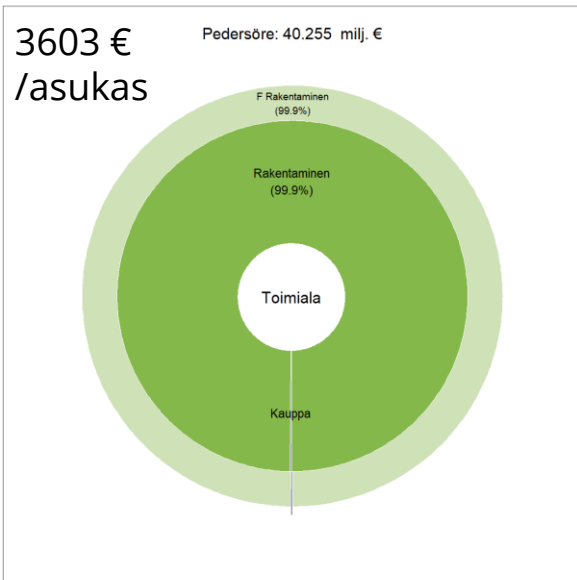

Julkiset hankinnat yksittäisissä kunnissa vuonna 2022

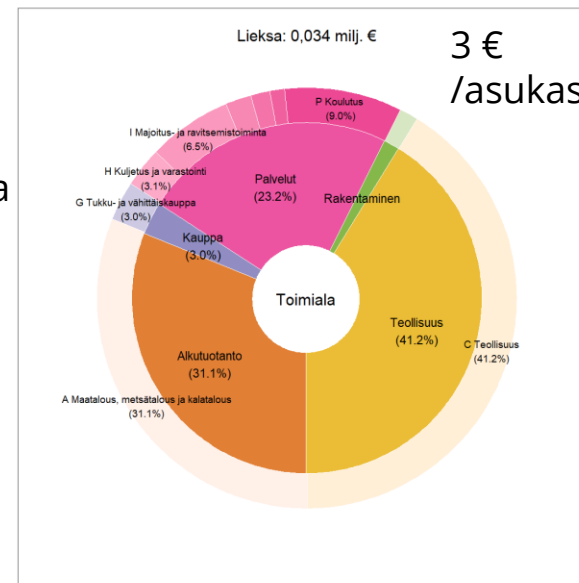
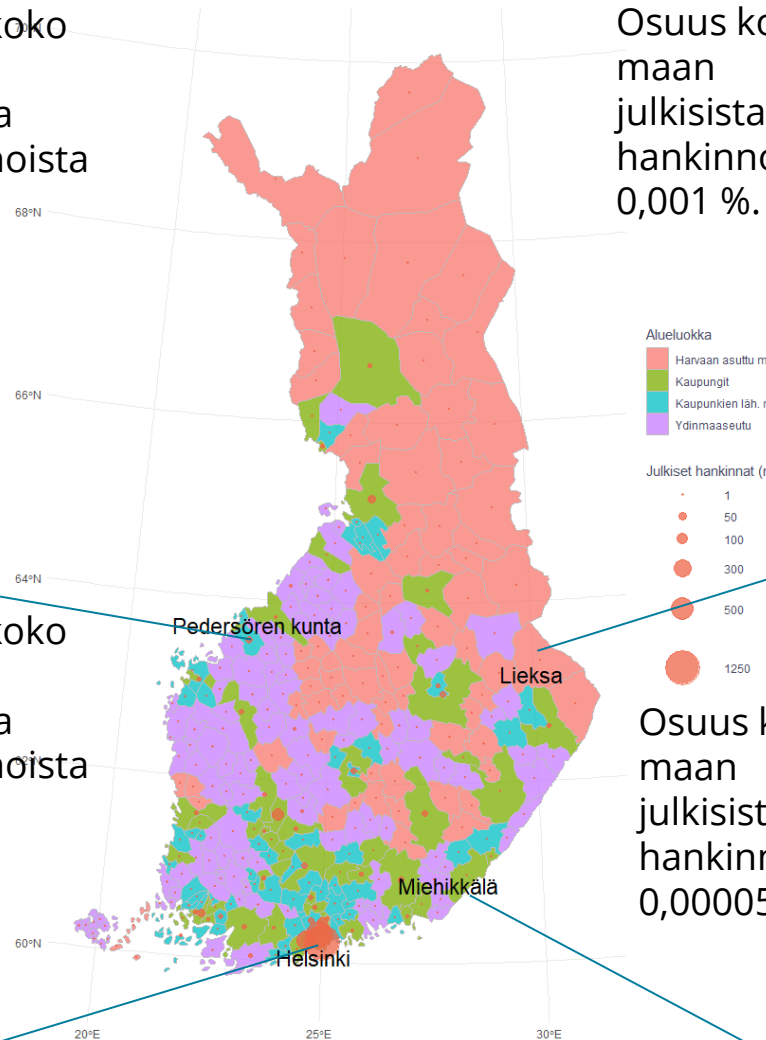
Yksittäisissä kunnissa vaihtelu julkisten hankintojen jakautumisessa oli alueluokkia merkittävämpää ja varsinkin pienissä maaseutukunnissa julkiset hankinnat keskittyivät yksittäisille toimialoille.

Suurimmat yritykset:
 -Sundström Ab
 (40 118 569 €),
 -Ab Tomas Kjellman
 (58 595 €),
 -Andelslaget Pedersöre Fiber
 (55 153 €)

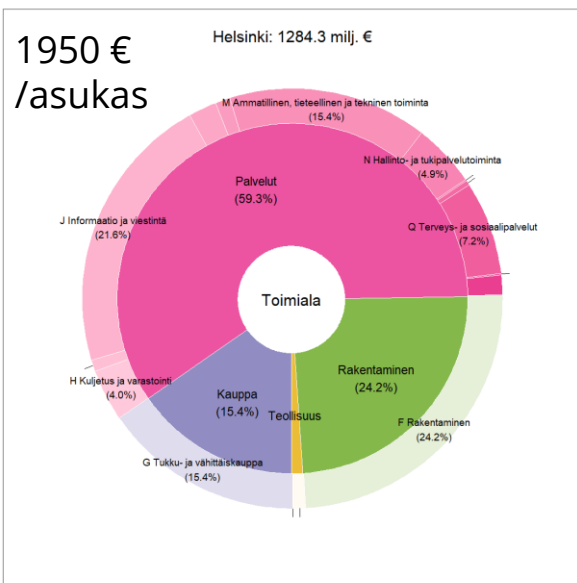
Osuus koko maan julkisista hankinnoista 1,3 %.

Osuus koko maan julkisista hankinnoista 0,001 %.

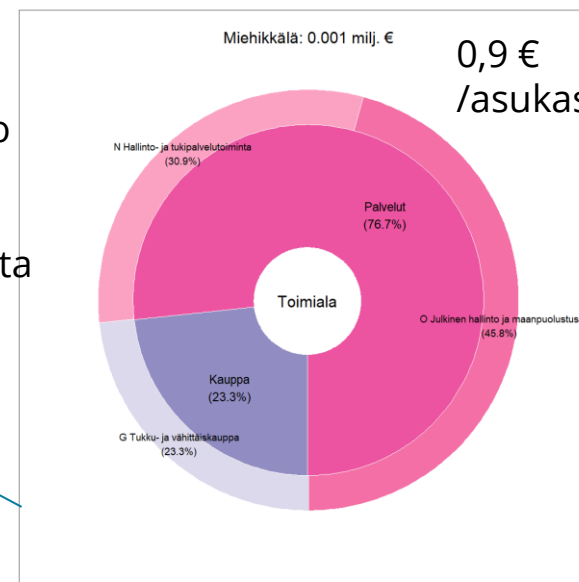
Suurimmat yritykset:
 -Jouni Vartiainen Oy (13 200€),
 -RajaMatin Metsäpalvelu (10 230 €),
 -Globedu (3 000 €)

Suurimmat yritykset:
 -Pfizer Oy (167 187 392 €),
 -Peab Industri Oy (110 742 691 €),
 -YIT Suomi (91 365 687 €)

Osuus koko maan julkisista hankinnoista 41,4 %.

Osuus koko maan julkisista hankinnoista 0,00005 %.

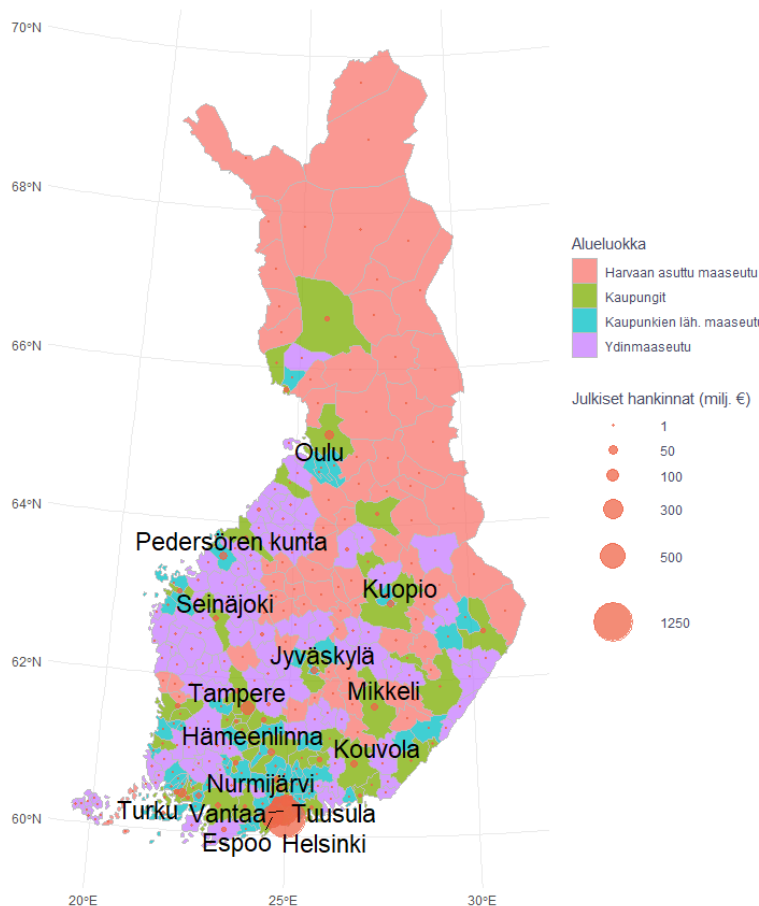
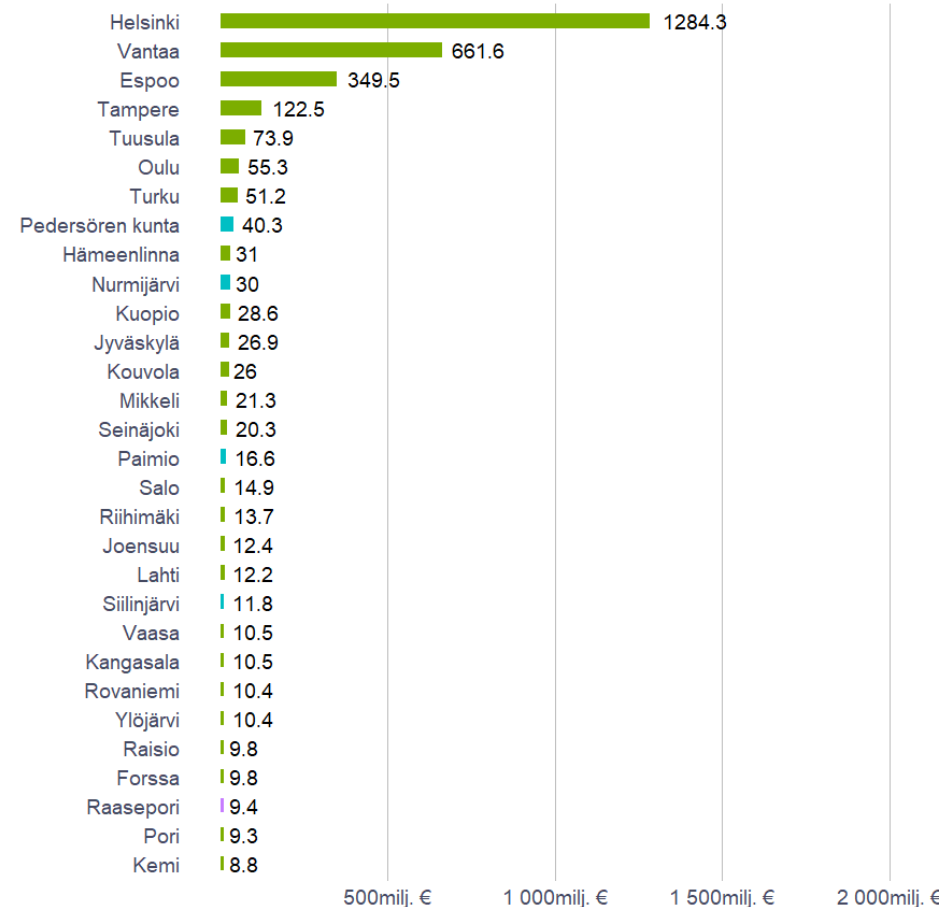
Suurimmat yritykset:
 -Muurikkalan VPK (770€),
 -Porokiinteistöt Oy (520 €),
 -Matin autopaja (3 91 €)

Julkiset hankinnat kunnissa – kokonaismäärä vuonna 2022

30 kuntaa, joihin hankintoja kohdentuu eniten (milj. €)

Kaupungit Kaupunkien läh. maaseutu Ydinmaaseutu

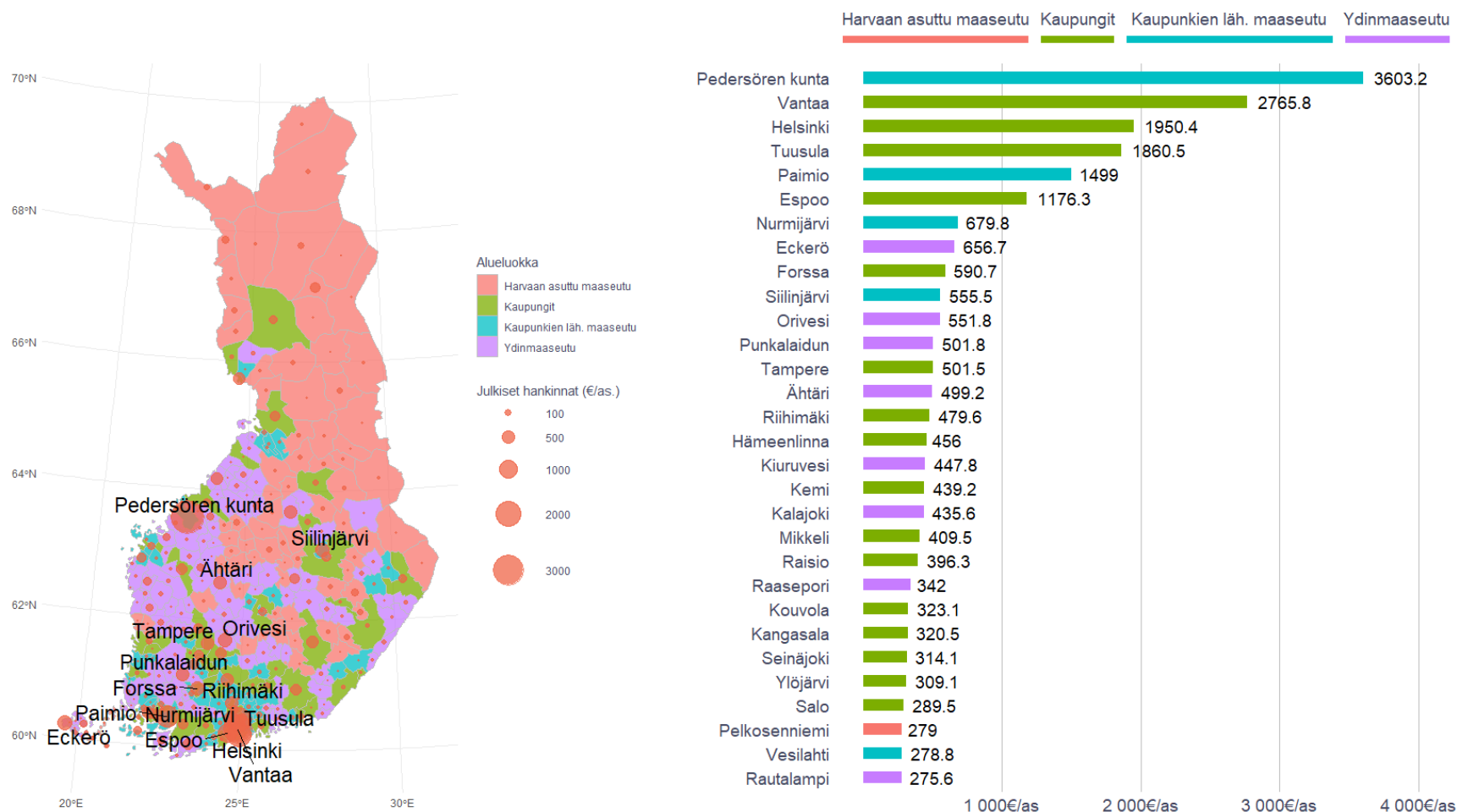
- Erot julkisten hankintojen maantieteellisessä kohdentumisessa ilmenivät myös kunnittain.
- Eniten hankintoja kohdentui Helsinkiin, jonka osuus kaikista valtion virastojen julkisista hankinnoista oli 41,4 %.
- Hankintojen volyymi keskittyi pääkaupunkiseudulle, sillä sen osuus hankinnoista oli 73,9 %.
- Kaikista julkisista hankinnoista 96,4 % kohdentui 30 kuntaan. Kunnista 25 oli kaupunkeja ja 5 maaseutukuntia.
- Julkiset hankinnat näyttävät keskittävän taloudellista toimintaa kaupunkeihin.

Julkiset hankinnat kunnissa - kokonaismäärä asukasta kohden vuonna 2022

- Julkisten hankintojen kaupunkipainotteisuus lieveni, kun hankintojen kokonaismäärä suhteutettiin kuntien asukaslukuihin.
- Asukasta kohden julkisia hankintoja kohdentui eniten Pedersören kuntaan, 3 603,2 €/asukas. Tämä oli merkittävästi keskimääräistä (105,7 €/asukas) suurempi luku.
- 30 kuntaa, joihin kohdentui eniten julkisia hankintoja asukasta kohden, kattoi kaikista julkisista hankinnoista 90,1 %. Näistä kunnista 16 oli kaupunkeja ja 14 maaseutukuntaa.

30 kuntaa, joihin hankintoja kohdentuu eniten (€/asukas)

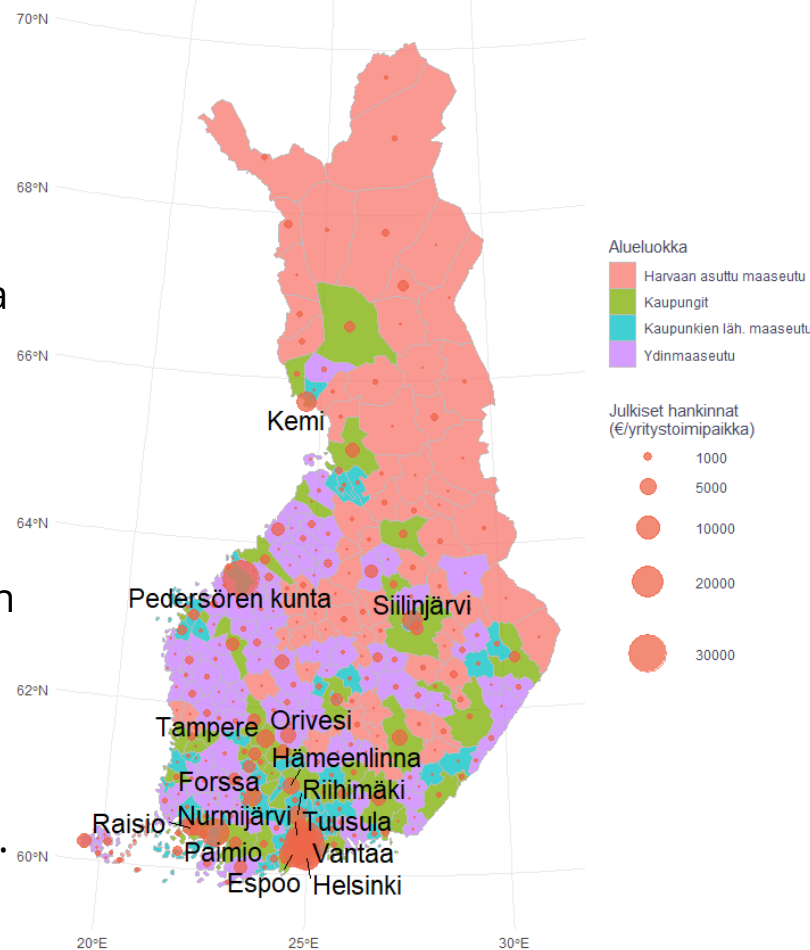
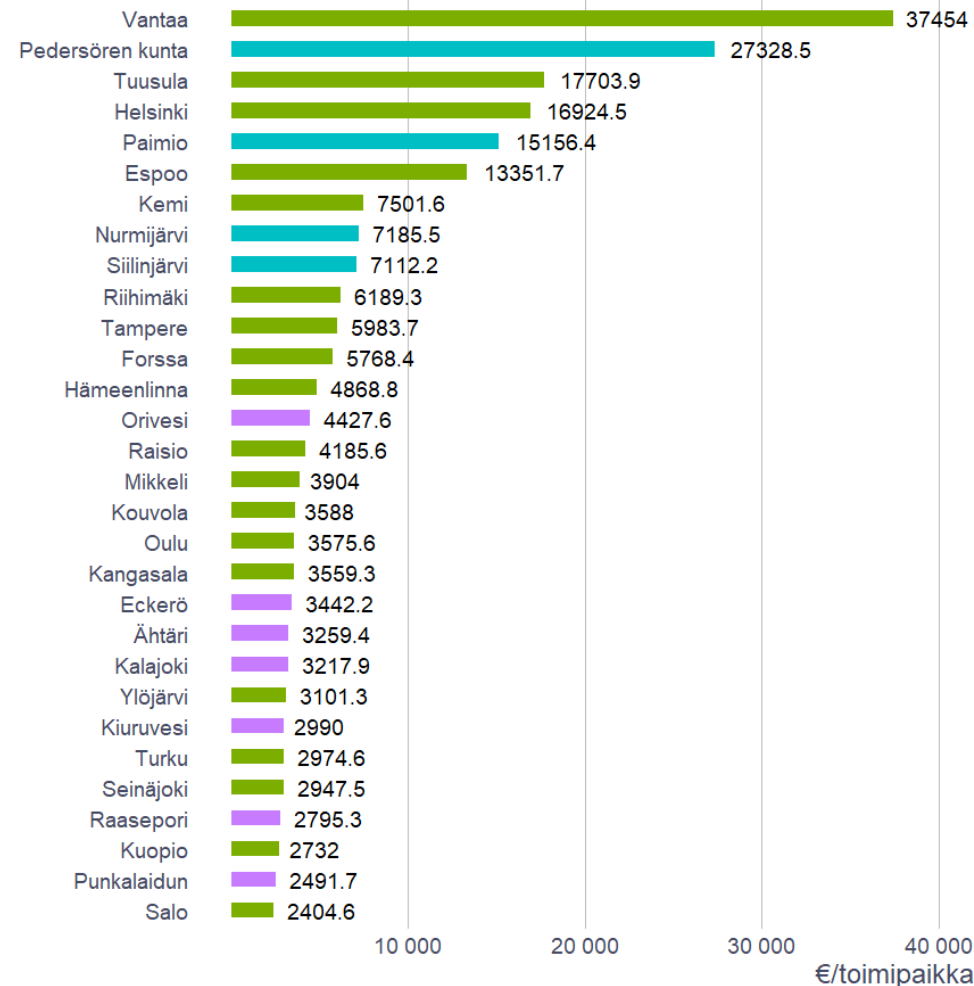
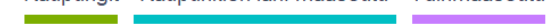

Julkiset hankinnat kunnissa – kokonaismäärä yritystoimipaikkaa kohden vuonna 2022

30 kuntaa, joihin hankintoja kohdentuu eniten (€/yritystoimipaikka)

Kaupungit Kaupunkien läh. maaseutu Ydinmaaseutu

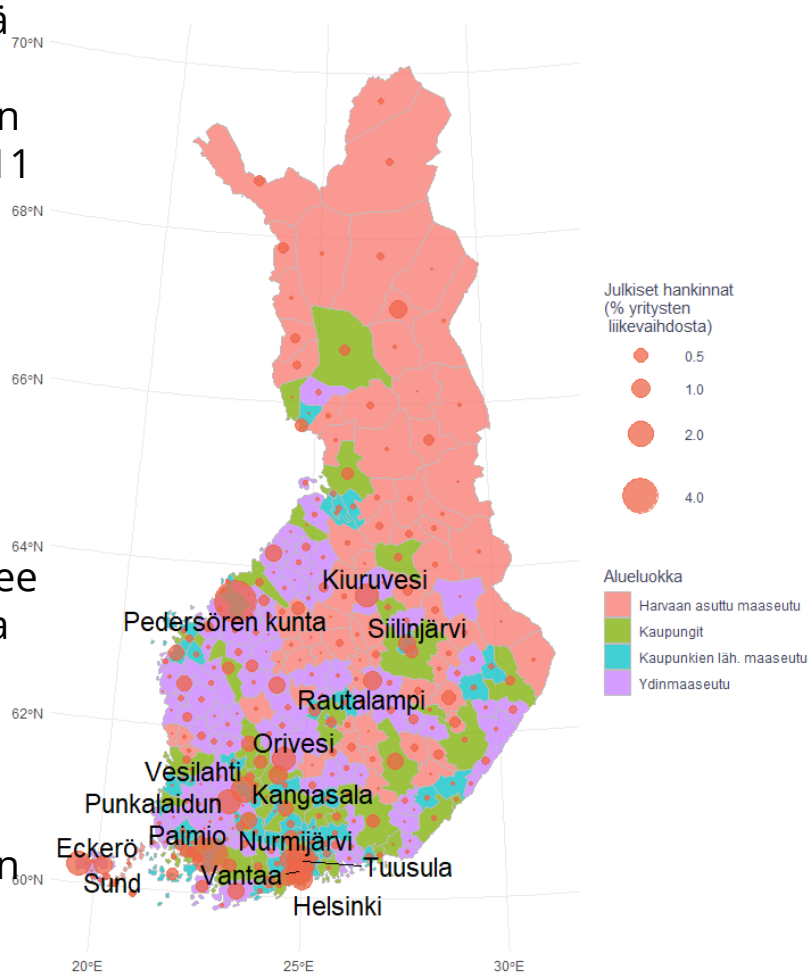
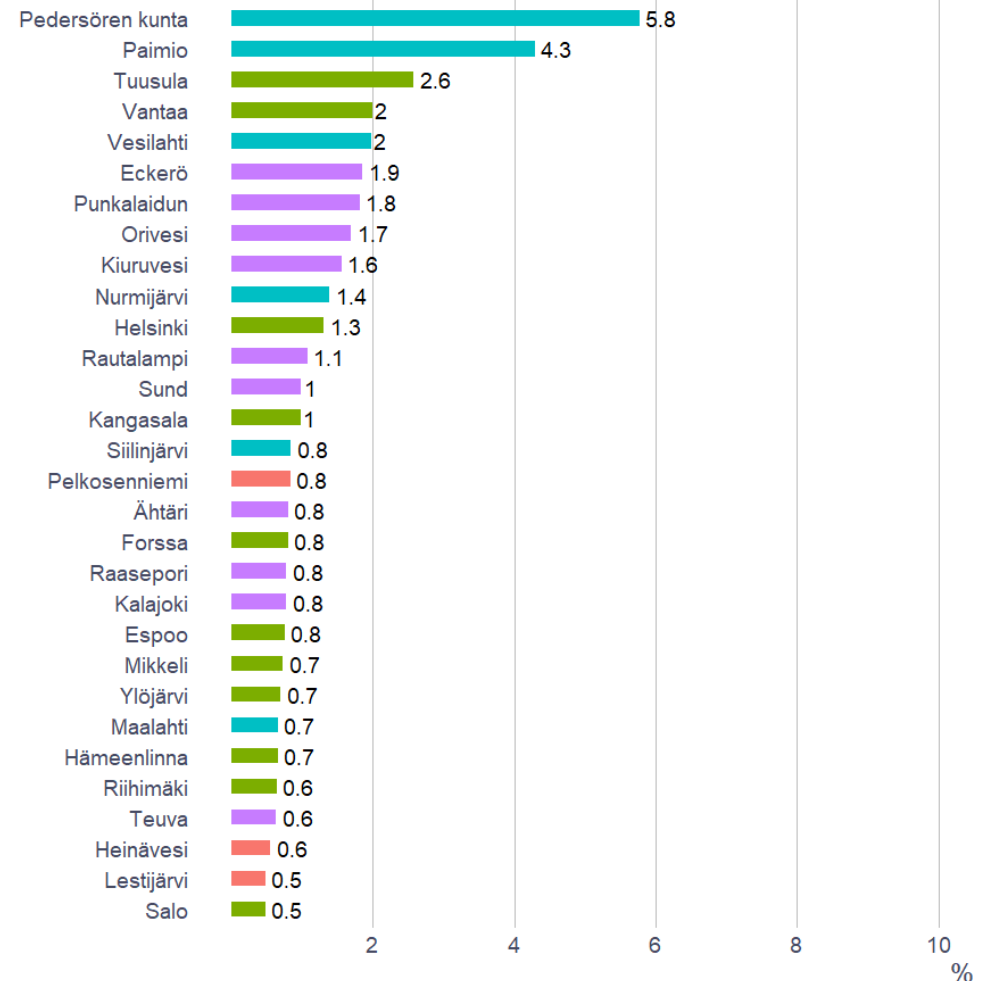
- Errot julkisten hankintojen kaupunkipainotteisuudessa lisääntyi, kun hankintojen kokonaismäärä suhteutettiin kuntien yritystoimipaikkojen lukumäärään.
- Yritystoimipaikkaa kohden julkisia hankintoja oli eniten Vantaalla, 37 454 €/yritys. Tämä oli merkittävästi keskimääräistä (998,2 €/yritystoimipaikka) suurempi luku.
- 30 kuntaa, joihin kohdentui eniten julkisia hankintoja yritystoimipaikkaa kohden, kattoi kaikista julkisista hankinnoista 94,4 %. Näistä kunnista 19 oli kaupunkeja ja 11 maaseutukuntaa.

Julkiset hankinnat kunnissa – kokonaismäärä yritysten liikevaihdosta vuonna 2022

30 kuntaa, joihin hankintoja kohdentuu eniten (% yritysten liikevaihdosta)

Harvaan asuttu maaseutu Kaupungit Kaupunkien läh. maaseutu Ydinmaaseutu

- Maaseutukunnat erottuivat entistä paremmin, kun julkiset hankinnat suhteutettiin yritysten liikevaihtoon kunnissa. 30 kunnan joukossa oli 11 kaupunkia ja 19 maaseutukuntaa. Näiden kuntien osuus kaikista julkisista hankinnoista oli 84,1 %.
- Näyttää siltä, että julkisten hankintojen merkitys on yksittäisissä maaseutukunnissa suurempi kuin kaupungeissa.
- Merkitys yritystoiminnassa vaihtelee myös alueluokittain. Kaupungeissa julkisten hankintojen osuus yritysten liikevaihdosta oli 0,74 %, kun vastaava osuus oli kaupungin läheisellä maaseudulla 0,47 %, ydinmaaseudulla 0,12 % ja harvaan asutulla maaseudulla 0,05 %.